

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 9. septembra 2021 - Leto XXXI, št. 36

stran 2

BREZ KORENIN NE USPEVA NE DREVO IN NE BESEDA

»Obračajte se proti svojemu soncu, ki naj bo znanje«
stran 3

Odličen seminar na Bledu - v živo!
stran 4

Vü pajmo, ka de že brz baukše, ...
stran 5

30. obletnica Zveze Slovencev na Madžarskem

BREZ KORENIN NE USPEVA NE DREVO IN NE BESEDA

Čeprav je bila Zveza Slovencev na Madžarskem ustanovljena na Gornjem Seniku 27. oktobra leta 1990, je prva samo-

skupnosti na Madžarskem. Dosegla je lepe rezultate, skrbela je in še danes skrbi za ohranjanje ter razvoj kultur-

macijskega centra leta 1996 in ustanovitev RA Slovenska krajina (2006), ki je namenjena pospeševanju gospodarskega razvoja Slovenskega Porabja. Predsednik Borut Pahor je izpostavil, da je »Zveza Slovencev na Madžarskem v treh desetletjih dosegla veliko. Mnogokrat s skromnimi sredstvi, ki pa jih je dopolnjeval pogum in veliko porabsko - slovensko srce.«

»Slovenska skupnost v Porabju je močna po svoji viziji in duhu, a je tudi ranljiva,« je poudaril slovenski predsednik in nadaljeval: »Številčno je med najmanjšimi skupnostmi na Madžarskem in potrebuje skrbno načrtovano vsestransko podporo. Veseli me, da je te podpore s strani obeh držav, Slovenije in Madžarske, več, kot je je bilo kadarkoli v preteklosti.« Predsednik Pahor je ob tej priložnosti Zvezi Slovencev na Madžarskem vročil Zahvalo za predano delo v korist slovenske skupnosti v Porabju in utrjevanje narodne pripadnosti Porabskih Slovencev, za neprecenljiv prispevek k ohranjanju slovenske kulture in maternega jezika ter zavzeto delovanje za vsestranski razvoj Slovencev na Madžarskem in sožitje med sosednjima narodoma in državama. Zahvalno listino sta prevzela sedanja predsednica Andrea Kovács in prvi ter dolgoletni predsednik Jože Hirnők.

Govor madžarskega predsednika Jánosa Áderja je temeljil na dveh elementih, na ljubezni do domovine in pripadnosti svojemu narodu. Med drugim je dejal: »Ali je možno človeka prepričati, da ima rad svoj rod, da ceni svojo narodnost, in da uporablja materni jezik svojih prednikov? Sploh takrat, če se njegov rod, narodnost in materni jezik razlikuje od rodu, narodnosti ali maternega jezika večine. Ali je

možna pripadnost več narodom v skupni domovini? Ali bo kaj pridobil tisti, ki ohrani svojo identiteto, ki

Tak kak drejvo raste, se človek tō krpi, čednejši gratuje, žitek ga dosta navči. Drejvo nut pokaže generacije naše

Predsednik Borut Pahor je ob tej priložnosti Zvezi Slovencev na Madžarskem vročil Zahvalo za predano delo v korist slovenske skupnosti v Porabju

»Ali je možno človeka prepričati, da ima rad svoj rod, da ceni svojo narodnost, in da uporablja materni jezik svojih prednikov?«, je spraševal v supjem govoru predsednik János Áder

stojna organizacija – zaradi pandemije – svojo 30. obletnico praznovala 4. septembra 2021. Častna gosta proslave, ki je potekala v monoštrski gledališki dvorani, sta bila predsednik R Slovenije **Borut Pahor** in predsednik Madžarske **János Áder**.

Pred osrednjo slovesnostjo sta se predsednik Pahor in predsednik Áder sestala s predstavniki slovenske in madžarske narodne skupnosti. Na pogovorih v Slovenskem kulturnem in informacijskem centru so porabsko skupnost zastopali slovenska zagovornica v madžarskem Parlamentu **Erika Köleš Kiss**, predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem **Andrea Kovács** in predsednik DSS **Karel Holec**.

Proslave z naslovom *Brez korenin ne uspeva ne drevo in ne beseda* so se udeležili predstavniki političnega, kulturnega in verskega življenja z obeh strani meje. Prišli so župani, člani porabskih kulturnih skupin in društev ter predstavniki sodelujočih institucij in društev iz Slovenije. Predsednica **Andrea Kovács** je v svojem pozdravnem nagovoru izpostavila, da je pred 30. leti ustanovljena Zveza Slovencev na Madžarskem postavila temelje kulturne avtonomije slovenske narodne

ne dediščine, izdaja različne publikacije, organizira prireditve in dela na gospodarskem razvoju Porabja. Uspešno zastopa politične, kulturne, izobraževalne in gospodarske interese slovenske skupnosti.

»Zveza Slovencev na Madžarskem dela skupaj in v soglasju z Državno slovensko samoupravo, saj se naloge obeh organizacij na področju zaščite in razvoja narodnosti prepletajo in dopolnjujejo. Naše delo je še bolj uspešno in vidno, odkar imamo svojo zagovornico v madžarskem Parlamentu. Vzpostavili smo tudi dobro sodelovanje s slovenskim generalnim konzulatom v Monoštru in z veleposlaništvom Slovenije v Budimpešti. Vsako obdobje pa prinaša tudi nove izzive in nove želje,« je poudarila predsednica Kovács, ki je na oder povabila ustanovnega člana in dolgoletnega predsednika Zveze **Jožeta Hirnőka**, ki je nanizal prehojeno pot: »Že v samem začetku smo se zavedali, da je prav naša „domanja reč“ tista, preko katere se realiziramo, ki nas dela to, kar smo, Slovenci. Prvi med našimi projekti je bil zato naš časopis, časopis *Porabje*«. Izpostavil je še gradnjo Slovenskega kulturnega in infor-

mo je podedoval ob rojstvu? Tisti, ki čuti pripadnost tako domovini kot narodu, svoje navezanosti ne bo prepолоvil, temveč jo bo podvojil.« Svoj govor je končal s kratkim orisom življenjske poti gornjeseniškega župnika Jánosa Küharja in prav tako z njegovimi besedami: »Slovenci smo bili, Slovenci smo, Slovenci ostajamo – naj bodo Slovenci tudi naši otroci. Slovenski skupnosti na Madžarskem ob tem lepem prazniku niti sam ne bi mogel zaželeli nič boljšega, nič več in nič bolj primerne,« je še dodal predsednik Áder.

Tudi predsednika sta govorila v okviru recitala z naslovom *Brez korenin ne uspeva ne drevo in ne beseda*, ki ga je sestavila in na oder postavila pedagoška delavka v Porabju **Valentina Novak**. Recital temelji na simboliki drevesa preko štirih letnih časov, ki je tako strnjeno v domačem narečju: »Drejvo začne svojo življenje z malimi korenjaki, sterc za en čas gratajo vse bola kujše, dugše pa se razpistijo vse bola globko. Tudi veje so najprven male pa gingave. Z leti pa gratajo vse bola krepke, košnate, sterc rastejo prauti nebi, prauti sonci.

slovenske skupnosti, sterc je iz semena zrasla, vsikdar vekša gratala, pa sigdar nauve veje pognala, tako stvarila nauvi plod in dala mauč za življenje nauvi generaciji.

Drejvo je ranč takšno kak škemo gratati mi, Porabski Slovenci. Iz kustoga stebila, na gezero talov požene veje, sterc napajajo pa krmijo globke korenje.

Mi, Porabci smo žilavi, delavni, med sebov povezani, batrivni. Veže nas materna reč, poštanjé, znamo od kec rastejo korenjé naše drejve, pa skrb mamó našó drejvo.« V recitalu so nastopili porabski osnovno- in srednješolci (**Štefanija Dravec**, **Zalan Lang**, **Regina Labricz**, **Mate Labricz**, **Hanna Wachter**, **Bálint Labricz** in **Noémi Ilés**), solist **Attila Bartakovič**, pevska skupina **Siničke sinice** z **Julijo Fajhtinger** in odrasla pevska zbor **Mešani pevski zbor Avgust Pavel** z Gornjega Senika (zborovodja **Ciril Kozar**) in Komorni pevski zbor Zveze Slovencev na Madžarskem iz Monoštra (zborovodja **Tomaž Kuhar**).

Marijana Sukič
Foto: Gábor Cseh

»OBRAČAJTE SE PROTI SVOJEMU SONCU, KI NAJ BO ZNANJE«

1. septembra natanko ob osmi uri zjutraj je na dvorišču DOŠ Števanovci zazvenela najprej madžarska, nato pa še slovenska himna – bil je prvi dan v novem šolskem letu

zgradbo,» nam je v kasnejšem pogovoru dejala ravnateljica in dodala, da je starše prosila, naj bolnih otrok ne pošiljajo k pouku. »Nekateri učenci nad 12 let so se prijavi za cepljenje.

Ravnateljica DOŠ Števanovci Agica Holec: »Med poukom moramo poglobiti narodnostno identiteto ter ohranjati slovenski jezik in izročilo«

2021/2022. Ravnateljica manjše od obeh porabskih dvojezičnih osnovnih šol Agica Holec je pozdravila vseh 41 učencev ustanove, med njimi pet fantkov, ki bodo odslej obiskovali prvi razred. Dva od njih sta domačina, ostali trije prihajajo iz Monoštra, šola pa je pridobila še štiri starejše učence, ki so se v Števanovce priselili iz Budimpešte.

V svojem nagovoru se je ravnateljica poleg šolarjev obrnila še na starše, ki jih je prosila, naj svoje težave in vprašanja zapuajo pedagogom, slednje pa pozvala, naj vsakemu učencu pomagajo pri doseganju uspehov. Kot vodja neke narodnostne institucije je vse prisotne opozorila na pomen poglobitve identitete oziroma ohranjanja slovenskega jezika in izročila. Tem besedam so med drugimi prisluhnili tudi generalna konzulka RS Metka Lajnšček, predsednik Državne slovenske samouprave Karel Holec in predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem Andrea Kovács.

Agica Holec ni mogla mimo bližajočega se četrtega vala pandemije koronavirusa, zato je navzočim zaželela, naj se šolsko leto pred naslednjim poletjem konča, kakor se je sedaj pričelo – v živo. »Ni nam predpisano meriti temperature ali nositi maske in tudi starši lahko vstopijo v šolsko

Vsi učitelji smo prejeli oba odmerka cepiva, kolegici, ki nista, pa sta okužbo preboleli. O preteklem šolskem letu je Agica Holec povedala, da so učenci na dvorišču upoštevali varnostno razdaljo in tudi klopi v razredih so bile razmaknjene. Med spomladanskim zaprtjem šole so izvajali pouk na daljavo,

Župnik Tibor Tóth, predsednik DSS Karel Holec, ravnateljica Ildiko Dončec Treiber, generalna konzulka RS Metka Lajnšček, pedagoška svetovalka Valentina Novak in predsednica ZSM Andrea Kovács na svečanosti na Gornjem Seniku

kljub temu so uspeli predelati večino učne snovi. »Učenci prvega razreda so tedensko trikrat prišli na šolo, tako smo se z njimi lahko učili brati, pisati in računati,« se je spominjala ravnateljica in dodala, da bodo opustili sistem dveh pedagogov v isti učilnici. »Kolegice, ki so položile jezikovni izpit iz slovenščine, zdaj že same lahko poučujejo dvojezične predmete.«

Po besedah Agice Holec je razširjena telovadnica velika pridobitev za šolo: »Pouk telesne vzgoje lahko izvajamo tudi ob slabem vremenu, je pa to primeren prostor tudi za šolske prireditve.« Učenci 5. in 8. razreda so – s posredovanjem monostrskih projektnih partnerjev – dobili možnost za tedensko dve uri plavanja, v letošnjem šolskem letu pa se bodo števanovski šolarji udeleževali tudi muzejskopedagoških delavnic v Monostru in Murski Soboti.

Dvojezični osnovni šoli Števanovci je pridružen tudi vrtec, kjer so v preteklih mesecih izgradili kanalizacijo in zamenjali električne vode. »Za vso izkazano pomoč se moramo zahvaliti svojemu upravljalcu Državni slovenski samoupravi,« je zaključila ravnateljica in malce prestrašenim prvošolcem izročila knjižne darove.

Nekaj ur kasneje se je šolski zvonec oglašil tudi na DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku. Večjo od obeh porabskih dvojezičnih osnovnih šol bo v letošnjem šolskem letu obis-

ca nato opogumljala najmlajše člane šolske družine, njihovim staršem pa obljubila igriv in prijazen pouk v prvem razredu. Osmošolce je opozorila, da bo zanje to šolsko leto odločilnega pomena, svoje kolege pa prosila, naj storijo vse za razvoj umske, čustvene in telesne kulture učencev. Omenila je še podatek, da obiskuje šoli pridružen vrtec

Šolsko leto 2021/2022 so slavnostno odprli tudi na športnem igrišču DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku

na Gornjem Seniku 21, v Sakalovcih pa 13 malčkov.

»Veseli smo, da se bo pouk pričel v živo,« nam je v kasnejšem pogovoru dejala vodja ustanove in dodala: »Seveda, še naprej bomo pazili in si razkuževali roke pri vhodnih vratih in na hodnikih. Učence bomo vedno opozarjali na to, naj si čim večkrat umijejo roke, učilnice pa večkrat prezračijo.« Kakor smo izvedeli, je priporočljivo, da prireja šola tabore in druge programe v domači državi in da se namesto večdnevni izletov večkrat odpravijo na krajša, enodnevna potovanja.

Ildiko Dončec Treiber se je ozrla v preteklost in omenila, da so v prejšnjem šolskem letu vzgojno-izobraževalne ustanove zaprli 8. marca. Nižji razredi so se v klopi vrnili 19. aprila, višji razredi pa komaj 10. maja. »Učenci predmetne stopnje so se več kot dva meseca učili na daljavo, in če je za prejšnja leta veljalo, da je bilo treba pouk začeti s ponavljanjem, bo to letos še posebej res,« je dejala vodja ustanove, nato pa dodala, da so na šoli zaposleni kadri v dovoljšnjem številu. »Učitelji madžarskega porekla se še naprej ukvarjajo s

slovenskim jezikom, obisku jejo tečaje. Upravljaec pa je omogočil, da iz leta v leto čedalje več učiteljev poučuje hkrati na obeh dvojezičnih osnovnih šolah. Tako je tudi strokovno vse pokrito,« je zaključila ravnateljica.

Državna slovenska samouprava je tudi letos zagotovila sredstva za potrebna obnovitvena

dela na gornjeseniški šoli: vhodi na dvoriščni strani šole so dobili nadstreške, izgradili so toplotno izolacijo na fasadi oziroma obnovili zgradbo za hranjenje premoga.

Zbranim učencem je pedagoška svetovalka Valentina Novak tako v Števanovcih kakor na Gornjem Seniku napovedala, da jih v novem šolskem letu čaka veliko prijateljev, znanja in zgodb. Eno od slednjih je povedala tudi sama: otroci so kot sončnice, ki jih najprej posadimo, nato pa začnejo rasti. Ko dobijo končno rumeno podobo, se začnejo obračati proti soncu. »Tudi vi se obračajte čim večkrat proti znanju, ki naj bo vaše sonce. Za svoje lepe besede si sami izberite jezik, ta jezik pa naj bo čim večkrat slovenščina.«

Po 181 dneh pouka, 15. junija 2022, se bo končalo novo šolsko leto, ki ga je na obeh dvojezičnih osnovnih šolah blagoslovil porabski župnik Tibor Tóth.

(Slika na 1. strani: Pet števanovskih prvošolcev se bo prav tako udeležilo tedenskih pet ur slovenskega jezika in ene ure spoznavanja slovenstva.)

-dm-
slike: dm im se

PREKMURJE

Grajski dijec

Raziskovalno izobraževalno središče (RIS) Dvorec Rakičan je znano po tom, ka proba pejneze dobiti tudi prejk različnih čezmejnih projektov. Eden od tej, zove se LIVING CASTLES, mreža »živih« gradov, se po trej lejtaj bliža h konci, vej pa se je začno 1. oktobra 2018 in de se zgotovo 30. septembra 2021.

V tom projekti, s sterim se podpejra trajnostni turizem vküper z ohranjanjom in promocijo kulturne dediščine, so pauleg rakičanskoga dvorca povezani ške: Ptujski grad, Celjski grad, Stari grad Varaždin, Stari grad Čakovec, Dvor Veliki Tabor in Dvorec Oršić v Gornji Stubici. V projekti, vrednom skor 1,5 milijona evrov, steri je sofinancirani s strani Evropske unije in Evropskega sklada za regionalni razvoj, in tau v sklopi Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, sodelüvle 8 partnerov: Medimursko veleučilište v Čakovcu je vodilni partner, projektni pa: RIS Dvorec Rakičan, Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj, Razvojna agencija Savinjske regije d.o.o., Gradski muzej Varaždin, Muzej Medimurja Čakovec, Muzeji Hrvatskog Zagorja in Proteus d.o.o.

Partneri so napravili skupno blagovno znamko zveze gradov in dvorcov pa čezmejni turistični produkt Doživite čezmejne grajske skrivnosti vküper s turistično ponudbo, stera je najbolje namenjena trem ciljnim skupinam: držinam, kulturnim turistom in skupinam. Turistični produkt v obliki e-brošure je dosegljivi na spletni strani projekta, pri sterom so za držine z deco pripravili ške ejkstra izziv. Tisti, steri do obiskali vsej sedem gradov in do vküppobrali vse tale otroške sestavljanke (kirakós), do v dar daubili plišasto igračko, dobroga grajskoga düjca, v spomin na grajske pustolovščine.

Silva Eöry

Seminar za porabske pedagoške delavce, Bled 2021

ODLIČEN SEMINAR NA BLEDU – V ŽIVO!

Na Zavodu RS za šolstvo OE Murska Sobota že desetletja pripravljamo izobraževalne seminarje za porabske pedagoške delavce. Od leta 2015 so seminarji na njihovo željo na vsaki 2 leti, zadnji, z odlično udeležbo, je bil 2019.

Celodnevne jezikovne delavnice z Mihaelo Knez

v Kopru. V teh negotovih časih smo letošnji seminar pripravljali v strahu, da ga ne bomo mogli izpeljati v živo (pripravila sem tudi verzijo izvedbe na daljavo), obenem pa v upanju, da se bomo lahko srečali na Bledu, ki je bil izbran kot letošnja lokacija. Ves avgust sem spremljala različne semaforje in napovedi takih in drugačnih omejitev. Nekako se je izšlo vsem srečanja, izobraževanja in druženja željnim udeležencem v prid. V ponedeljek, 23. avgusta, smo se zbrali v Hotelu Astoria na Bledu; 11 udeležencev, ki so morali izpolnjevati enega od PCT-pogojev, in avtorica tega zapisa, višja svetovalka I za porabsko šolstvo, kot vodja seminarja, smo zadovoljni in polni pričakovanj v živo stopili v predavalnico. (Naš seminar je bil edini zamejski seminar v živo.) Tam nas je pričakala Miriam Stanonik, predstojnica OE Ljubljana, ki nas je popeljala na ogled blejskih znamenitosti. Z njeno pomočjo smo se živeli v čase, ko je bil Bled turistično središče mondene Evrope.

Drugi dan seminarja (torek) smo namenili odličnim pedagoškim delavnicam z naslovom *Slovenščina kot drugi jezik: razvijanje vseh štirih sporazumevalnih dejavnosti*, ki jih je izvajala predavateljica Mihaela Knez z ljubljanske Filozofske fakultete, Centra za slovenščino

kot drugi/tuji jezik.

Tretji dan, v sredo, so izobraževalne delavnice izvajale: *Mojca Dolinar*, svetovalka za razredni pouk, *Miriam Stanonik*, predstojnica – obe z OE Ljubljana, in predstojnica OE Murska Sobota

jajo kar same od sebe. Naš četrti dan (četrtek) je prinesel celodnevno ekskurzijo po prelepem delu Gorenjske. Z Bleda smo najprej mimo Kranja krenili do Škofje Loke. Sprehodili smo se skozi staro mestno jedro in ob pripovedovanju vodičke Erike spoznavali mestne zanimivosti. Sladoled v najboljši slaščičarni v mestu je bil lepa nagrada. Pot smo nadaljevali po Selški dolini,

oblački. Bohinjsko jezero s spomenikom štirim srčnim možem, ki so prvi osvojili vrh Triglava, in cerkvico svetega Janeza nas je pozdravilo s soncem in rahlimi sapicami. In za zaključek nismo krenili naravnost na Bled, temveč čez planoto Pokljuko, ki je znana po mogočnih gozdovih in biatlonških smučarskih tekmovanjih. Ob zatrniškem smučišču smo za slovo od planinskih le-

Pedagoška delavnica z Ireno Kumer

kjer smo se za krajši čas ustavili v Železnikih, nekdanjem železarskem mestu, kjer danes deluje več uspešnih tovarn, znano pa je tudi po klekljanih čipkah. Cesta nas je naprej vodila proti

pot nazdravili z okusi planin in se preko Gorij vrnili na Bled. Res lepa in doživeta ekskurzija. Ostal nam je še petek, zadnji dan seminarja. Dopoldansko delavnico je izvedla Valentina Novak, pred slovesom pa smo se še pogovarjali o vtisih in občutjih po pravkar končanem seminarju (naredili smo evalvacijo, kot bi temu strokovno rekli). Udeleženci so izrazili veliko navdušenje in zadovoljstvo, da so se lahko kar pet dni strokovno spopolnjevali, bogatili svoja pedagoška znanja in se družili. Škoda, da se nam niso pridružili še seniški učitelji. Velika hvala in zahvala gre vsem sodelujočim, predvsem pa udeležencem za pogum in odlično sodelovanje.

In kje bomo imeli seminar čez dve leti? Mi, morda, že vemo, bralci pa boste izvedeli takrat. Odločne in pogumne korake v novo šolsko leto želim prav vsem!

(Slika na 1. strani: Trinajst srčnih žena in mož ob spomeniku štirim srčnim možem, prvim osvajalcem Triglava, v Bohinju.)

Valerija Perger

Ekipo v blejskem srcu

ženju ob svečani večerji. Za kulinarčno razvajanje so poskrbeli v hotelu, pridružili pa so se nam župan Bleda *Janez Fajfar*, predstavnik MIZŠ *Roman Gruden* in še nekateri gostje. Lep večer nam je vdihnil novo energijo in poskrbel za še lepšo povezanost. Na naših seminarjih en dan namenimo poučni ekskurziji. Na slikovitem Gorenjskem ni težko izbrati zanimive poti, saj kamor koli se obrnemo, se lepote ponu-

Soriški planini. Med slikovitim pogorjem smo prispeli v vas Sorica in si ogledali rojstno hišo slovenskega impresionističnega slikarja Ivana Groharja (vsi poznamo njegovo znamenito sliko Sejalec). Čas je bil za kosilo, ki nas je čakalo v gostišču ob vznožju smučišča na Soriški planini. Pot smo nadaljevali proti Bohinju. Kljub ne preveč obetavnim vremenskim napovedim nas je ves dan spremljalo sonce z nekaj

Hilda Vogrinčič – nekdešnja ravnateljica cankovske osnovne šauale

»Vüpaismo, ka de že brž baukše, pa se pa kaj srečamo«

Hilda Vogrinčič je gorrasla v Večeslavcih na Goričkom, zdaj pa že duga lejta žive na Cankovi, vesnici, za stero so nej vsi njeni prebivalci gvušni, ka tudi

cajti je živela v dijaškom daumi, jo je po zgotovljeni šauli paut pripelala na Cankovo, gé je na šauli ostala vse do tistoga mau, ka je šla pred 17. leiti v

viskimi petami zaplete na tej stubaj.«

Če te kaj odili po Cankovi te Hilda Vogrinčič srečali, kak se vozi s svojim »ferarijom«, kak ljubkovalno pravi svojom električnomi mopedi, s sterim se ne moreš preveč brž pelati, vej pa je namenjeni invalidom. »Rada se z njim vo-

že spominska plošča. Znamo tudi, ka smo zavolo Avgusta Pavla dosta sodelovali s Porabskimi Slovenci, sploj tistimi iz Sombotela. Na žalost je zdaj epidemija tau v zadnji dvej lejtaj malo dojavila. Vüpaismo, ka de že brž baukše, pa se pa kaj srečamo.«

Pauleg same Cankove majo

Na učiteljišče je Hilda (stogi prva z leve strani) odila v Murski Soboti

oni živejo na Goričkom: »Gda jim paše so Goričanci, gda pa nej, so nej,« mi prva pove v smeji in raztolmači, ka jo je na Cankovo paut pripelala po tistom, ka je v Murski Soboti zgotovila učiteljišče, šaulo za škonike in lerance, pa je med petimi ponudbami voodabrala tisto, stera je bila najbliže njenom daumi.

Hilda Vogrinčič je hvaležna svojim starišom, ka se je leko šaulivala. Oča Karel je biu cestar, mati Emilija pa je bila doma vertinja: »Nika nam je nej bilau lagvoga. Nej smo meli dosta, sploj tak, kak tau gnesden lidge majo, ali lačni smo nej bili. Meli smo neka malo zemle, tudi tri krave, stere smo te deca, mam ške mlajšiva brata Karla pa sest-ro Veroniko, pasli ob Ledavi. Dostakrat smo se špilali, pa smo pozabili na njih, pa so kakšo burgolo pogege z njiv. Oča je kak cestar na poštijaj delo, mi mlajši pa smo njemi pomagali kositi jarke. Tau travo smo te tudi ponūcali za naše krave, vej pa smo doma nej meli zadosta krme za polaganje.«

Prva štiri lejta je sogovornica odila na osnovno šaulo v Pertočo, zadnje štiri pa v Rogoševce. Po tistom je stela titi v kmetijsko šaulo, samo ka je nej bilau štipendij za tau šaulo, bile pa so za tiste, steri so se šli šaulivat za lerance in škonike, zatau se je vpisala na soboško učiteljišče. Po petij lejtaj, v tom

penzijo. Prva je včila peti razred, 23 lejt pa je bila tudi ravnateljica: »Gda sam ges prišla na Cankovo, je bilau na šauli več kak 400 dece, škonikov pa dosta menje kak gnes, gda jih je samo ške okauli 130. Včasi smo meli frtau romske dece, gnesden pa tiudi oni nemajo več telko mlajših, kak so jih inda svejta meli.

Včasi je rada tudi potovala. Kejp je biu napravljeni v Italiji

Moren ške prajti, ka smo mij nikdar ne meli nevole z Romi. Brodim ka tudi zatau, ka smo jih dobro sprejeli. Če je trbelo, smo jih tudi tuširali in preoblačili. Velka večina je zgotovila šaulo.« Na Cankovi so ponosni, ka majo vrtec že vse od leta 1898, pa ka se je zdaj začno pauleg šauale zidati nauvi vrtec: »Zdaj je rejsan vrtec v eni takši čudni zidini, gé so tudi strme stube. Kelko znam, je ške niške od mlajših nej spadno, včasi se edino kakša mati s svojimi

zim po vesnici. Zdravdje mi nagaja, vej pa me noge več ne držijo dobro, tak pa se te rada vozim okauli. Tudi na občino večkrat dem, vej pa z županom dobro sodelüvleva.

še v občini eno par zanimivih točk, med sterimi je tudi Kraško oziroma Ledavsko jezero, v bližini steroga majo Ferencovi kmečki turizem. »Mamo tudi eno lepših panoramskih poštij, od Cankove prauti Gerlincam, gé se več lüstva spravla s turizmom,« ške pove Hilda Vogrinčič, stera gnesden žive vküper s sinom Negovanom, čerka Nataša pa gé v Murski Soboti. »Moj partner je na žalost že pred lejti mrau. Od leta 2004 sam sama. Z obema mlajšima se dobro razmejmo, posebej s čerko, stera je birovska. Müvi sve obej ostrih gezikov, pa če bi doma bila, bi mogauče nej bilau tak. Glij gnes je bila tü, ka je na gračenki posadila šalato, vej pa ges več ne morem delati,« je ške povedala sogovornica, stera se vsakši drugi keden v Murski Soboti sreča s štirimi pajdaškinjami, stere so bile, tak kak ona, ravnateljce. Za hobi rada rešüvle križanke, podnevi poslüša Murski val, ob večeraj pa rada tudi televizijo gleda.

(Kejp na 1. strani: Za fašenek s svojimi padaškinjami se rada tudi našemi.)

Ške v občini eno par zanimivih točk, med sterimi je tudi Kraško oziroma Ledavsko jezero, v bližini steroga majo Ferencovi kmečki turizem. »Mamo tudi eno lepših panoramskih poštij, od Cankove prauti Gerlincam, gé se več lüstva spravla s turizmom,« ške pove Hilda Vogrinčič, stera gnesden žive vküper s sinom Negovanom, čerka Nataša pa gé v Murski Soboti. »Moj partner je na žalost že pred lejti mrau. Od leta 2004 sam sama. Z obema mlajšima se dobro razmejmo, posebej s čerko, stera je birovska. Müvi sve obej ostrih gezikov, pa če bi doma bila, bi mogauče nej bilau tak. Glij gnes je bila tü, ka je na gračenki posadila šalato, vej pa ges več ne morem delati,« je ške povedala sogovornica, stera se vsakši drugi keden v Murski Soboti sreča s štirimi pajdaškinjami, stere so bile, tak kak ona, ravnateljce. Za hobi rada rešüvle križanke, podnevi poslüša Murski val, ob večeraj pa rada tudi televizijo gleda.

(Kejp na 1. strani: Za fašenek s svojimi padaškinjami se rada tudi našemi.)

Silva Eöry

Kejpi: osební arhiv
Hilde Vogrinčič

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Nega lesa

Do konca osemdeseti lejt je borovi lejs, iz steroga so se ruženice vôte-sale, fejest dobro cejno emo. Te so za kubik lesa 15.000 forintov plačali, te je za te pejneze edno fejest dobro motorno žago leko küpo, za deset kubikov lesa pa eden avto, Lado 1500. Tau je fejest dobra cejna bila tistoga ipa, pa proto taumi je sploj dosta küpcov odlo v Železno županijo, najbola pa v Porabje, gde je dosta borovoga lesa bilau. Tak mislim zavolo toga so odli od kuče do kuče, ka ovak se je nej dalo küpti ali pa se ma zgoditi, ka fejest dragi bijo lejs. Bola se je splačalo, če so küpli plojeke pa so je na žago pelali, gde so ga na ružanice, na fausline pa na deske zožagali.

V devetdeseti lejtaj so gnauk samo küpci preminauli, že nikoma nej trbelo borovoga lesa. Potejm je te še prišla odškodnina, gde je sploj dosta tašo lüstvo prišlo do gošk, sterim je cilj tau bijo, aj kak najprvim vózosejkajo gaustjo pa do haska pridejo. Te je pri poštiji puno borovoga lesa bilau kak za sterjo tak za celulozo. Cejne nej ka bi tagora šle, vsigdar bola menje so plačüvali za kubik lesa. Tak ka gnesden že sploj se je nej odavo borovi lejs, vej pa več je koštalo ga vöpodrejtji pa tavö k poštiji sprajti, kak so plačali za kubik lesa. Pa te je prišo virus pa vse se je na glavau postavilo. Boute so gnauk samo prazne gratale, nika si nej mogo küpti, vse samo tak, če si naraučo. Tak je tau bilau z lesaum tö. Pa če bi še tau nej dojšlo, te v Meriki so začnili graditi pa obnavlati rame, kama je sploj dosta lesa trbelo, depa nej ga je bilau. Aj se küpcem želje spuniyo, v Evropo so prišle te velke firme pa odtéc so začnile küpuvati. Tak ka pri nas je tö brž dojšo lejs, pa če bi še tau nej dojšlo, edni so že začnili špekulerati, če trbelo ali nej, borovi lejs so začnili küpuvati, firme pa žagani lejs, tak fejest, ka je trg brezi lesa austö. Zavolo toga so se cejne pomalek začnile zdigavati, tak ka gnesden že dvakrat telko košta kubik gradbenoga lesa kak lani. Pa kak strokovnjaki pravijo, tauma še nej konec, tak ka zdaj de trbelo borovi lejs odavati.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Minister Logar na obisku na Danskem

Minister za zunanje zadeve Anže Logar se je na delovnem obisku v Københavnu srečal z danskim kolegom Jeppejem Kofodom. Pogovor je bil namenjen krepitvi dvostranskih odnosov med Slovenijo in Dansko, pregledu izvajanja prednostnih nalog slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije in aktualnim mednarodnim temam, tudi Afganistanu. Ministra sta srečanje izkoristila tudi za pogovor o drugih aktualnih mednarodnih temah, s katerimi se spoprijema slovensko predsedstvo Svetu EU. Med njimi so ukrepi za zaježitev širjenja in blaženje posledic pandemije covida-19, čezatlantski odnosi, Zahodni Balkan in migracije. Ministra sta se zavzela za nadaljnjo krepitev sodelovanja med državama, predvsem na tehnološkem in gospodarskem področju. Danska je bila leta 2020 med nordijskimi državami po izvozu prva zunanjetrgovinska partnerica Slovenije.

Najboljši prostovoljski projekt

Najboljši prostovoljski projekt 2020 je postal projekt Centra starejših Notranje Gorice DEOS. Mala pozornost za veliko veselje. Prostovoljci in sodelavci centra DEOS so skrbno pregledali, uredili in razposlali ročno napisane voščilnice z dobrimi željami, ki so jih v center pošiljali iz šol, društev, zavodov in drugih sodelujočih ustanov. Voščilnice so dosegle več kot 21.000 starostnikov. Predsednik Borut Pahor je novembra lani na posebni slovesnosti direktorici Centra starejših Notranje Gorice DEOS in pobudnici akcije Ani Petrič vročil jabolko navdiha. Na tokratni natečaj je bilo prijavljenih 66 posameznikov-prostovoljcev in 13 prostovoljskih projektov. Najboljša mladinska voditeljica je postala Eva Bolha, najboljši mladinski projekt pa je Dan ZaMe, ki so ga na Gimnaziji Kranj izvedli za lajšanje duševnih stisk mladih v času epidemije novega koronavirusa.

NARODNOSTNO MLADINSKO SREČANJE

26. in 27. avgusta je v kraju Velence potekalo VI. narodnostno mladinsko srečanje, ki ga je letos organizirala Državna samouprava Romunov na Madžarskem. Slovensko skupnost je v organizaciji Državne slovenske samouprave zastopalo pet mladih. Slovensko delegacijo je vodil član skupščine DSS László Soós. Mladi so na prvi dan srečanja v okviru Narodnostne borze predstavili slovenske značilnosti, med njimi porabsko nošo, del snovne dediščine in gastronomije, za drugi dan srečanja pa so pripravili predstavitev Porabja in porabske kulture.

VI. narodnostnega mladinskega srečanja se je udeležil tudi predsednik DSS Karel Holec, mladi so se pogovarjali tudi z državnim sekretarjem Miklóšem Soltészom, odgovornim za cerkvena in narodnostna vprašanja pri Uradu predsednika vlade.

DSS se zahvaljuje mladim za aktivno sodelovanje na srečanju.

A. Kovács

V ČAST EVHARISTIČNEMU KONGRESU

21 zaprtih gozdarskih delniških družb, ki so v državni lasti, je v čast 52. Mednarodnemu evharističnemu

kongresu dalo postaviti v vseh županijah države 5 metrov visoke lesene križe. Akcija je potekala na prošnje

OBISK VELEPOSLANIKA V PARLAMENTU

Na povabilo slovenske zagovornice Erike Köleš Kiss je 1. septembra obiskal Parlament novi slovenski veleposlanik v Budimpešti Marjan Cencen v spremstvu soproge in sodelavcev slovenskega veleposlaništva. Člani delegacije so si pod vodstvom slovenske zagovornice ogledali stavbo Parlamenta, nakar so potekali pogovori z državnim sekretarjem Pétróm Sárdyjem, vodjo Direktorata za zunanje zadeve. Obisk se je končal z delovnim kosilom.

F.S.

Sombotelsko gozdno gospodarstvo je dalo spominski križ postaviti na območju občine Kám, ob cesti, ki vodi v Arboretum Jeli. Križ je 31. avgusta v okviru svete maše blagoslovil sombotelski škof János Székely. Pozdravna nagovora sta imela generalni direktor Sombotelskega gozdnega gospodarstva József Bugán in predsednik županijske skupščine Železne županije László Majthényi, slavnostni govornik je bil državni sekretar sekretariata za gozdove Péter Zambó. Slavja so se v organizaciji slovenske zagovornice Erike Köleš Kiss udeležili tudi slovenski verniki iz Monoštra in okolice.

F. Sütő

PLEJ BANDA BÖLTINCI

Pihalna godba iz Beltincev, ki se je poimenovala Plej banda Böl-tinci, je bila ustanovljena leta 2015 in nadaljuje tradicijo pihalnih godb in drugih glasbenih band (skupin), ki so v preteklosti delovale v Beltincih. Vodi jo Stanko Peterka, delujejo pa kot sekcija Kulturno-umetniškega društva Beltinci. S svojo glasbo so med drugim popestrili Festivalne dneve Beltinci, ki so bili na-

V Plej bandi Böl-tinci so tako izkušeni kakor tudi mladi glasbeniki, vodi pa jih Stanko Peterka

mesto tradicionalnega beltinskega mednarodnega folklornega festivala. Nastopili so tudi na javnih vajah v središču Beltincev ob Tednu ljubiteljske kulture in ob praznovanju dneva združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Več kot leto dni, odkar se je začela pandemija, žal niso imeli vaj in tudi ne nastopov, je povedal Stanko Peterka: »Vsi člani smo iz beltinske občine, igramo pa tradicionalne stare koračnice, tudi take, ki so jih igrali že pred stoletjem in več. Igramo pa tudi priredbe slovenskih pesmi za pihalno godbo, kot sta Na Golici in Slovenija, od kod lepote tvoje.« Večina članov je izkušenih glasbenikov, pa tudi mlajši člani so zelo talentirani, tako da po nekoliko daljšem premoru ni bilo nobenih težav z igranjem, dodaja Stanko Peterka: »V Beltincih imamo tudi glasbeno šolo in upamo, da se nam bodo tisti, ki se tam izobražujejo, pridružili. Tako da bomo lahko skupaj še bolje nadaljevali tradicijo beltinskih plej band in drugih band, po katerih smo znani. To je glasba, ki je ljudem blizu in ji radi prisluhnejo.«

Pihalna godba, ki so jo v Beltincih vedno imenovali banda, kakor so imenovali tudi manjše glasbene zasedbe, ima v kraju dolgo tradicijo. Vendar pa to delovanje ni bilo kontinuirano, ampak so se večkrat organizirali in potem po določenem obdobju prenehali delovati. Najbolj znana banda je bila Kociprova banda, ki je bila tudi z najdaljšim stažem.

Besedilo in fotografija: Jože Gabor

Pod Srebrnim brejgom ...

... se slovenski tau znauva na velki trausi. Ka bi tau malo bole vsi vküper razmeli, trbej v indašnje socialistično Jugoslavijo poglednoti. Tam je po zakoni (po regulaj) 133. člen biu nut napisani. Po njem je niške nej sme prauti glavašom, prauti njivoj politiki nika nej prajti. Dobro, tau aj bi za vsigdar preminualo po tejm, gda se je v Slovenijo demokracija naselila. Depa kak vse vküper vögleda, se po nauvom nazaj v stare čase politiki selijo, nazaj dejo. Od koga guč dé? V tej dnevaj je kak bomba včesnolo, ka aj bi vsikši štrafani biu, steri kaj nej najbolje lejpoga prauti politikom, birauvon, političnim glavašom povej. Štraf aj bi od 500 do 1000 evronov vsikšoga takšoga po žepki ali pa buksi vdaro. Na vsej mogauči internetni portalaj se že leko taprešte, ka za nauvo diktaturo dé. Tadale se na velki od toga piše, ka se najbolje prejnji škejo varvati pred tejm, ka do leko tadale delali, ka do škeli. Do tau leko delali, niške pa njim nika nede prauti sme prajti, povedati, Baug vari, protestejrati. Za vsejm tejm premier Janez Janša stodji. Tak je znauva vöprišlo, kak je ranč Janša indasvejta velki od Titona inas biu. Tak zdaj tau njegvo peldo gorgemle, na drugom kraji pa komunistare tistim tala, ka prauti njemi gučijo. Ja, nekšen čalejrski kraug se je naredo. Srejdi toga krauga pa lidge živejo, steri vse te politične kombinacije pro et contra (za ali prauti) morajo poslušati, se z njimi spravlati. Kakoli obrnemo, tau, kak bi se naj zgodilo, nika nej dobro gé. Vejmo, vse stare demokracije poznajo politično satiro, vejo, ka so totalni protesti, vejo, ka prejnje vsigdar trbej pod kontrolo meti. Tak ta demokracija živé. Mlada slovenska demokracija se eške v zibeli kobaca pa se zbrsava.

V zadnji deseti lejtaj ali eške več se takše s slovenskim brsanjom labde godi. Kakoli, ka nogomet je v kolektivni športaj nej najbolje naprej valaun gé, je eške vsigdar najbolje popularen ostano. Slovenski šport je čuden fenomen. Že od inda je poznano, ka Slovenci pa Slovenke v individualni športaj najbolje stodjijo. Istina, ka roko-met pa odbojka nin pri vrekli stodjita. Depa šampione smučanje ma, plavanje, skakanje s smučami, plezinje, biciklizem, atletika tō pa eške judo, veslanje v čunaklinaj pa tak tadale pa tak naprej. Kakoli do zmjes med najbaukšimi ali cilau najbuakši, nigdar nedo »fuzbala« v popularnosti zgrabili. Kak povejdano, inda so na najvejši prvenstvaj brsali, zdaj je tau samo eške zgodovina. Ranč v tej dnevaj pa v kvalifikacijaj za svetovno prvenstvo bršejo. Zagnauk nika dobro se njim ne piše. Zatoga volo ene tekme več ne smejo zgibiti, če škejo na svetovno prvenstvo priti. Ovak samo doma na teveni do ga leko gledali. Pa ranč v tejm časi, gda se tau piše, v Ljubljani prauti Slovaškoj bršejo. Leko ka eške vöovadimo, kak se je vse vküper zgotovilo.

Zgotovo pa se je festival teatra Adealide Ristori na Talanjskom, na sterom je najbaukša naša igralka bila. Nataša Matjašec Rošker go je dobila. Nataša se je v Murski Soboti narodila, od 1995 go leko v teatri, v filmi pa na teveni gleda. Je sama najbaukša v svojoj meštriji, ta slejnjja nagrada pa je ena od desejt pa desejt, stere je dobila. Naš Srebrni brejg ne vej, kama aj se obrne. Ranč je zvedo, ka v Ljubljani se je brsanje 1: 1 zgotovilo. Tau nika dobro ne znamenüje. Svetovno prvenstvo vse bole dale pa dele gé.

Miki Roš

... DO MADŽARSKE

Pandemija najbolj prizadela Madžare

Med prebivalci 12. držav Evropske unije je - po rezultatih raziskave ECFR - pandemija najbolj prizadela Madžare. 65 odstotkov Madžarov je posledice pandemije čutilo na lastni koži, medtem ko večini Francozov, Dancev, Nemcev ali Nizozemcev ni povzročila nobenih večjih težav v lastnem življenju. Madžarska vodi tudi v številu umrlih zaradi epidemije, če gledamo sorazmerje med prebivalci in umrlimi, saj je na Madžarskem umrlo več kot 30 tisoč ljudi.

Tudi gospodarske posledice so v velikem številu občutili Madžari, saj je imelo zaradi epidemije finančne težave 36 odstotkov Madžarov. V to skupino spadajo tisti, ki so zaradi ukrepov zgubili službo ali so jo morali zamenjati. Od dvanajstih držav sta imeli le dve slabša rezultata, in sicer Portugalska, kjer je imelo finančne težave 40 odstotkov, in Španija, s 37 odstotki. Madžare je tudi duševno precej prizadela pandemija, saj je 22 odstotkov zgubilo zaradi virusa vsaj enega ali dva prijatelja, 16 odstotkov pa bližnjega sorodnika.

Madžari za svoje trpljenje in nevšečnosti ne krivijo v prvi vrsti vlade (le 14 %), temveč tiste sodržavljane, ki se niso držali omejitev (25 %), v drugi vrsti tiste, ki so se vračali iz tujih popotovanj (15 %). Visoko je število tudi tistih, ki krivijo kitajsko vodstvo, češ da je na začetku skrivalo dogodka (20 %).

Spominska kovanca ob mednarodnem evharističnem kongresu

Madžarska narodna banka je v čast 52. Mednarodnega evharističnega kongresa izdala dva spominska kovanca, enega iz srebra v vrednosti 10 tisoč (30 evrov) forintov. Na tem je na eni stranu upodobljen simbol evharističnega kongresa, misijonski križ, delo umetnika Csabe Ozsvárija, na zadnji strani je monštranca z žarki, v ozadju s Trgom herojev v Budimpešti. Pripravili so tudi poceni inačico z enakimi motivi, ki se je naredila iz nežlahtnih kovin.

Album obletnic ob 135. jubileju rojstva Avgusta Pavla

Čeprav je bil za tisti dopoldan napovedan dež in so organizatorji dogodka pogosto pogledovali proti nebu, je

»Kakor Avgust Pavel smo tudi sombotelski Slovenci posredovalci med kulturama,« je dejala slavnostna govornica Marija Kozar

nekaj minut pred deseto uro posijalo sonce na park Muzeja Savaria v Sombotelu. Bil je 27. avgust, torej dan pred 135. obletnico rojstva polihistra prekmurskega rodu *Avgusta Pavla*.

Zaradi epidemioloških omejitev je letošnje praznovanje dvojnega jubileja srednješolskega profesorja, etnologa, jezikoslovca, prevajalca in pesnika potekalo skromno. Nanj so se tekom leta spominjale sombotelske institucije, ki jih je za časa svojega življenja ustanovil ali vodil Pavel, tokratno svečanost pa so priredili Muzej Savaria, Sombotelska slovenska samouprava in Slovensko kulturno društvo Avgust Pavel.

Pred kipom znanstvenika – delom kiparja *Józsefa Ácsa* – so se ob sombotelskih Slovencih in muzealcih zbrali še predstavniki Knjižnice Dániel Berzsényi, revij Vasi Szemle in VHHK, Arhiva Železne županije, Oddelka za slavistiko ELTE SEK, Domoznanskega društva Železne županije oziroma Muzejskega društva. Organizatorji so bili veseli tudi hčere polihistra *Judite Pavel*,

ki jo je na dogodek pospremila ožja družina.

V svojem svečanem nagovoru je predsednica Sombotelske slovenske samouprave *Marija Kozar* dejala, da je Avgust Pavel med letoma 1920 in 1946 živel in ustvarjal v Sombotelu, s svojim udeleževanjem pa posredoval med slovensko in madžarsko kulturo. »Tudi Slovenci v Sombotelu smo posredovalci: od leta 1999 prirejamo dogodke, ki nudijo priložnost za ohranjanje slovenske materinščine in kulture – toda tudi za povezovanje Slovencev in Madžarov. Med našimi programi izstopa koordiniranje in praznovanje obletnic Avgusta Pavla. Ob 135. obletnici

1956 in 2021.

Kakor smo izvedeli, so se v letih 1956, 1966 in 1976 na Avgusta Pavla ob obletnicah smrti spominjali na rodni Cankovi, v Murski Soboti ter Sombotelu. »Od leta 1986 obeležujemo vsakih deset oziroma pet let obletnice rojstva polihistra,« je poudarila govornica in pristavila, da se je v preteklih 65 letih odvijalo devet jubilejev, v okviru katerih so prirejali razstave, konference in literarne večere oziroma izdali publikacije. »Po Avgustu Pavlu so poimenovali tudi institucije: leta 1956 kulturni dom na Gornjem Seniku, leta 1972 dijaški dom

tudi Slovence na avstrijskem Štajerskem. Potujočo razstavo o Pavlu smo predstavili v Sombotelu in Murski Soboti,

murskega madžarskega kiparja *Ferenca Királyja*,« smo še slišali. Pavlov kip pred Muzejem Savaria so pred to-

V parku Muzeja Savaria so se zbrali častilci spomina na prvega poklicnega znanstvenika iz vrst Slovencev na Madžarskem

na Cankovi in Potrni, v Monoštru in Budimpešti oziroma celo na SAZU v Ljubljani,« je najbolj aktivno leto opisala Marija Kozar.

Na sombotelski svečanosti smo še izvedeli, da so Avgustu Pavlu v mestu postavili dve spominski tabli, ki ju je v preteklih letih dala očistiti in obnoviti domača slovenska samouprava. Slišali smo tudi o vsakoletnih »Pavlovih poteh« na cvetno nedeljo, ki sta jih med letoma 2011 in 2019 prirejali sombotelski slovenski organizaciji skupaj z Muzejskim društvom, in sicer

kratno svečanostjo očistili, na njegovem podstavku pa je Muzejsko društvo namestilo QR-kodo. Le-ta po odčitavanju s pametnim telefonom prikaže kratek življenjepis Avgusta Pavla v madžarskem, slovenskem in nemškem jeziku, preko spletne povezave pa omogoča ogled letošnjega albuma in publikacije iz leta 2011.

Na zadnji strani najnovejše izdaje je objavljena Pavlova pesem »Drugi so dirjali, jaz sem samo stopical«, ki jo je v slovenski jezik prevedel *božji služabnik Alojzij Kozar*. Na sombotelskem dogodku je originalno pesnitev prebral ustanovni član Muzejskega društva *dr. Lajos Balogh*, slovensko prestavitev pa član SKD Avgust Pavel *Dušan Mukič*. V imenu vseh prisotnih je venec spoštovanja na podstavku kipa položila direktorica Muzeja Savaria *Andrea Csapláros*.

Svečanost je bila ob spominjanju na velikega predhodnika odlična priložnost tudi za srečanje predstavnikov kulturnega življenja v Sombotelu, ki so se v takšnem številu lahko sešli nazadnje pred prvim valom pandemije.

-dm-

foto: Nárcisz Balaicz-Varga

Notranjost 'Albuma obletnic Avgusta Pavla' – ob bogatem slikovnem gradivu so v njem besedila v dveh jezikih in literatura v opombah

rojstva in 75. obletnici smrti je Sombotelska slovenska samouprava izdala dvojezični 'Album obletnic Avgusta Pavla',« je na izdajo v svojih rokah opozorila slavistka in etnologinja. Gre za barvni zvezek formata A4, ki na 28 straneh prinaša blizu 90 fotografij (med drugimi mnoge iz osebnega arhiva Judite Pavel) in tako podaja dvojezični pregled praznovanj med letoma

sombotelske višje pedagoške šole in leta 1986 monoštrski Lokalnozgodovinski in narodnostni muzej,« je našela Marija Kozar in omenila še Pavlovo spominsko sobo z osebnimi predmeti polihistra, ki se je z Oddelka za slavistiko leta 2019 preselila v knjižnico univerze ELTE SEK.

»Največ spominskih prireditev smo imeli leta 2011, ko smo v praznovanje vključili

v spomin na zbirateljsko pot Avgusta Pavla v Porabju in pokrajini Őrség leta 1936.

»Avtor prvega doprsnega kipa Avgusta Pavla je bil prvi prekmurski kipar *Franc Kühar*, umetnina danes krasi Pavlovo spominsko sobo. Od leta 2017 stoji pred sedežem Državne slovenske samouprave na Gornjem Seniku druga upodobitev polihistra, delo prek-

Doma smo ostali

Magdi Bedič, po iži Šolina, v Traušča žive, depa njau doma najdti je težko. Vejn več kak pau leta sem

go isko, vsikši keden sem go zvau po telefoni, depa gnauk se je nej posrečilo. Že sem tau mislo, ka lagvo numaro sem daubo, depa špajсно je tau bilau, ka je vōzvoni pa itak nikdar niške ga nej vzejo gor. Kak če bi edno prazno ižo zvau, gde niške ne živē. Depa prejšnji keden sem srečo emo, penzi-

onisti so v Sakalovci srečanje meli pa »moja« tetica so tō tam bili. Te sem zvedo, ka že več lejt v Avstriji delajo pa zavolo toga sem je nej najšo.

- Magdi, vi se po iži Šolini zovēte, vi ste iz Števanovec iz tistoga rama, gde je gnauksvejta krčma bila?

»Dja sem iz Števanovec iz Šolinoga rama, gde je prvin krčma bila, tam sem gorarasla, dvadvajsti lejt stara sem bejla, gda sem se oženila pa krajprišla od tistec. Moj oča je Bedič Jožef bejo, steri je eden med pet Šolini bratov, zvün nji sta še dve sestre bile. Moj oča je mesar bejo, vsikši teden so maro klali iz Števanovec, s konji je v Grac vozo mesau v bauto, ranč tak je na Balaton tō s konji odo po vino.«

- Kak si nazajmislite na tisti dvadvajsti lejt, ka ste doma bili?

»Mi smo sploj dosta delali, zato ka šestdeset plūgov grūnta bilau, pa te je še velka krčma bila vcuj. S tauga grūnta je dosta taši njiv bilau, stere so v krčmej na

karti tazošpilali, sledkar je te dug oča vōplačo pa grūnt nase dau napisati. Vse je dobro pa lejpo bilau, depa v

Šolina Magdi zdaj živi v Traušči

petdeseti lejtaj se je gnauk samo vrag skazo pa vse, ka je oča dočas gorazozido, se je vtjūpporūšilo.«

- Ka se je zgaudilo?

»V Farkašovci je živo eden človek, steri se je tak zvau

Njeni zdavanjski kejp, zar za njauv stoji njena mati, pri materi (na pravo) pa njeni brat

ka Tufi Pali. On je špion bejo pa mojma oči je sploj dober padaš bejo. Tufi Pali se je na meji tak šeto v tašom gvan-ti kak eden hadnagy, njega so fejt iskali, depa itak so ga nej smeli staviti, zato ka so se bojali, on je vsigdar laburfo (pištolo) noso pri saba. Ovak pa, kak je doma glejve emo, odtistac je pod zemlaup eden tanūl (tunel)

emo skopanoga prejk meje. Tašoga reda, gda je ovak nej mogo prejk, ka je dosta sodakov bilau, te je prejk tanōla ūšo. Gnauk, gda so Tufi Palina že skurnej zgrabili, te je k oči prileto, aj ga skrije. Baukšo mesto nej bilau, nutra v velko krūšno peč so ga skrili, zvūna kak so dverice bile, tam so ga pa z dravnimi vejki zakrili. Te so ga nej najšli, depa sledkar je itak nekak vōvado, ka oča je Tufi Palina skrivo. Potejm so te prišli policaji, očo so dolaposadili v krčmej, mati je pa v šanki stala. Več vōr so ga spitavali pa mantrali, aj vōpovej, ka gde je Tufi Pali, depa te je oča že nej mogo naprejdati njega, zato ka te je že disidalnivo v Jugoslavijo, v Mačkovce.«

- Ka so delali policaji z očov, gda so zvedeti steli, gde je Tufi Pali?

»Bili so ga več vōr, aj vōvodi, sprvoga je mati paulak bila, sledkar so go že vōzagnali v ižo, depa ona je

»Kak pa, drūdji den bi v Varaš mogo titi večer na ausmo vōro k tisti kapejli, gde je kosavna fabrika bila.

Mlada Magdi

Depa mati v krčmej je že čūla, ka iz sausedni vasnic tisti, stere so tapozvali, vse taminauli, odtistac že nazaj niške nej prišo. Tau je mati taprajla pa te oča si tak zmislilo, ka bola de disidiro, kak ka bi v Varaš ūšo, ka bi ga tastrejlili. Tufi Pali telko pomago, ka je emo ednoga spoznanoga financa, steri je pomago, aj oča leko prejk meje pride. Depa vō k meji samo tak si nej mogo titi, zato pa oča konja vprego, kak bi po drva ūšo. Na Verici so meli edno malo lūknjo skopano pod mejov pa te tak je oča leko vujšo prejk v Jugoslavijo. Mati je tau nej vedla, ka se oča napelava, ona je tau mislila, ka oča je v Varaš odišo. Dja sem te šest lejt stara bila, mati je na njivo ūšla delat, name pa brata je pa v postalo djala. Te je že moja mati s tretjim detetom kusta bejla, depa te je tau še nej vejdl. Kak si nazajmislim, tau je špajсно bilau, ka oča nutra k nam v ižo prišo pa nas je kūšno, ka je prvin nej bila šega, ka moški bi dejte samo tak ki-

šūvali. Kak mi tak mati nej vejdl, ka te se je on od nas tapoklono.«

- Kelko mlajšov je vas bilau?

»Štrirdje smo bilej, dva brata sem mejla pa edno sestro.«

- Kak ste pripovedali dotejga mau, ste trdije bilej.

»Pa mati je še mejla enga fotiva, tak smo te štrirdje bilej mlajši.«

- Kak ste zvedeli, ka so oča odišli?

»Tak ka gnauk samo mama čūla, ka dejo kaule pa konji

so sami od sebe nutra v dvorišče stanili, depa na kauli je niške nej sejdo. Na deskej, kak se sedi, je edna koca bila vkūpzasūkana. Gda je mati tau koco v roke vzela, eden papir je vōspadno, kama je tau bilau napisano: Ne čakaj me, ne pridem domau, odišo sem, depa v dobrom mesti sem. Mati je tau pismo včasini zažgala, nej ka bi se kaj vōzvedlo.«

- Gda so oča najprvin domau prišli?

»Za tri tjedne, gda je snejg ūšo, te je oča domau prišo po cipale pa po gvant pa ūšo nazaj v Jugoslavijo v lager. Tau je v noči v ednoj vōri bilau, te so ma mati prajli, ka do maloga meli. Oča je te cejlo družino s seuv sto pelati, mater, name pa brata. Depa najstarejši brat je nej doma bejo, pri Dolejninoj babi pa pri dejdeki je spau v Otkauvca. Mati je dejte nej stejla doma njati, telko časa pa nej bilau, ka bi leko po njega šli, tak smo te mi doma ostali, oča pa odišo.«

(tadale v drugi novinaj)
Karči Holec

Veselo druženje porabski slovenski penzionistov

Drúštvo porabski slovenski penzionistov vkúper s Slovensko zvezov je svojo tradicionalno „Poletno srečanje s kulturnim programom pa piknikom“ letos 29. avgusta tū srečno

nov na drúgo leto. Te naš program podpira Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvi in po sveti, Zveza Slovencev na Madžarskem, Občina Sakalauvci in Slovenska

dosta trúdi za svoje pevce pa tau z dobre vaule. Pevci so bili redno pripravljeni, s čistim glasom so spejvali, v več variantaj, vsi pevci nagnauk, posaba ženske, posaba moški pa eške dva pevca Eva Lazar pa Imre Makoš sta se podala za solo popevanje tū. Ka pravi sam školnik Matija Horvat o nastopi: »Ges njim leko samo čestitam, oni so vzeli nastop za sveto, oni so se dali nagučati, smo se vse zmenili, majo red, smo se lepau postaviti znali na odri. Vesel sam. Bar tak ali eške baugše dale. Pa ostanimo mladi v srce do konca. Mam dobra dva pomočnika, njiva sta Marijana Kovač vodja pa mužikaš Joška s harmonikov. Brezi njija bi bilau dosta bola žmetno, tak ka hvala njima. Pa malo mi pomagajo eni, malo drúgi pevci. Včasín ges bola poslušam pa se včím sám od nji, ka ji te leko nazaj včím. Lúdska pesem se malo ovači spejva, malo bola pomali, malo bola raztegnjeno. Ges sam pa pravo, dajmo mi malo mlado krv pa staro lúdsko pesem vkúp, pa lekar nam je ratalo.«

Za skeč sta nam zašpilala dobro

se tak znajšle pod vodstvom svoje mentorice. Vodja skupine Marijana Kovač tak ceni njivi nastop: »Pri pripravaj smo nej mele težave, redno smo mele vaje. Liki gda smo vidli, kakšno malo mesto mo meli na odri, smo se skur postrašile. Oder je dober biu, mesta zat' nej bilau zavole, ka sta muzikanta svojo

je dobra prilika béjla zatau tū, ka je samo drúštvo čestitalo svojoj predsednici Marijani Fodor za državno nagrado "Za narodnosti". Potejm smo si že rejsan zaslužili slobauden čas za druženje, vmes pa za pogostitev tū. Duo Mark pa Bojan iz Bakovec sta vesele pa dobre pesmi igrala, škoda, ka smo se

Predsednica društva Marijana Fodor pozdravlja navzoče, ob strani ljudski pevci Rozmaring

leko vóspelalo. V Sakaluvci pri športnom igrišči v gorapostavljenom šatori smo se vkúper dobili vsi, bilau nas je kauli 90, s toga 65 naši penzionistov.

Ranč pred začetkom se je tak dež vlejo, ka je gratala menša povauden, depa nika nas nej moglo postrašiti, vej smo pa mi penzionisti trdi lidgé. Po tistim, ka smo se brž malo pozdravili med seov, je predsednica društva Marijana Fodor najprvim pozdravila vse navzaúče, med njimi posaba generalno konzulko RS Metko Lajnšček, slovensko zagovornico v vogrskom parlamenti Eriko Köleš Kiss, predsednika DSS Karela Holeca, predsednico ZSM Andreo Kovač, domanjó županjo Valerijo Rogan, asistenta zagovornice Ferencu Sütöna in predstavnike DU Šalovci pa Puconci. Tadale nas je s tejm mišlenji pozdravila: »Tau je poletno srečanje, na sterom se penzionisti pa gostje že douđji lejt drúžimo pa veselimo. Letos smo pá prišli v Sakaluvce kak že večkrat. Tak mislim, ka se mi penzionisti trno dobro poznamo v tau vesi. Veseli me, ka nas je dosta članov vtjúper prišlo na te veseli den. Vójpam, ka vsi, ka smo gnes tój, mo se dróžžili in veselili, ka aj mamó vse več spomi-

narodnostna samouprava Sakalauvci. (Naša publika je svojo zahvalo pa zadovolstvo z velikim aplauzom, ploskanjom pokazala vó.) Želim dober in veseli popoldan.«

Kulturni program so oprli Lúdski pevci Rozmaring našoga društva s svojimi pesmimi, Lejpa naša domovina, Fanti se zbi-

Šator, steroga je dala postaviti sakalovska samouprava, so napunili penzionisti in njini gostje

rajo, Moj rozmaring pa Venček narodnih. Pevci so od lani djese ni zdaj leko oprvim gorastaupili pa tau z nauvim mentorom, Matijo Horvatom, glasbenim školnikom iz Beltinec. Zvójn mentor a velko motivacijo zmanajuje za pevce, ka majo svojga domanjoga fudaša, harmonikaša Jožina Kosara iz Otkauvec. Glaven motor skupine je pa vodja Marijana Kovač, stera se trno

smejšno komedijo dva dobro poznaniva komejdaša v Prekmurji, Macho (Matej Mertük) pa Mejke (Boštjan Sinic). Program je zaprla s svojimi lejpimi plesi folklorna skupina penzionistk pri Slovenskoj zvezi pod mentorstvom Dragice Kolarič. FS sprejaja na harmoniki Boris Velner. Meni so se smilile plesalke, ka so velko stejsko mele, tak ka vsaka čast njim, ka so

škir pa vsefale potrebno gor spakivano mela, ka sta vmejs igrala. Folklori trbej mesto, ka se tam vrtimo, duge, šurke kikle mamó, tiste so se tak vrtéle, ka so se v ena v drugo motale, žnjaure so bile, tam smo se vkúp zaplele. Leko povejm, ka smo veselo naprajle vse tau, smedjale smo se, krauga smo nej mogle naprajti, malo smo se stiskavale, škoda, ka smo zdaj nej mele moške. Eške dobro, ka smo samo s štirimi pari bile. Depa doj smo zaplele pa potem, gda kaj tašo bau, te mo se že bola vedle gorznajdti. Mi, steri smo samo gledali, poslušali pa uživali v dobri, veseli programaj, smo leko srečni pa leko hvalo damó vsejm tejm aktivnim penzionistom, sterim se ne vanuža se včiti, steri z velseldjom spejvajo, plešejo, s tejm pomagajo porabsko slovensko pevsko pa plesno kulturo gora držati, tadale pelati za mlade generacije.

Na taum lejpom programi je predsednica Marijana Fodor v imeni društva gora pozdravila, čestitala slovenskoj zagovornici Eriki Köleš Kiss za odlikovanje „Za varaš Monošter“. Ranč tak

krajvzeli od plesanja. Pa kak radi plešemo mi! Vej drgauč mo bole aktivni pri plesanji tū. Vsejm, steri so se trójdili za tau, aj se dobro leko mamó vsi, se v imeni vsej nas lepau zahvalimo, posaba predsednici, podpredsednici pa predsedstvi. Ejkskra se pa trno lepau moramo zavaliti Občini Sakalauvci pod vodstvom županje Valike Rogan, ka brezi njine pomauči bi tau nej mogli vóspelati. Posaudili so nam šator, steroga so saméj gora postavili, nota spakivali s stoli, stolic, stole lepau pripravili, pa ranč tak vse taspakivali. Na stauli nas je čako fajnski pokaraj lepau nota spakivani, kombi so nam dali za lidij vkúp pa domau voziti, mesto v dau-mi, ka tadale ranč nemo štejla. Posaba se zahvalimo soorganizatorji pa vsejm sponzorom za finančno pomauč! Na kratko: Baug plati vsejm vkúper!

Klara Fodor
Kejpi: K. Holec

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 10. SEPTEMBRA
DO 16. SEPTEMBRA

PETEK, 10.09.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Posebne zgodbe, dokumentarna oddaja, 10.55 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.30 Vem!, kviz, 12.00 Globus, 12.30 Točka preloma, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Fina gospa (IV.), angleška humoristična nanizanka, 14.50 Prislunhimo tišini, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.10 Mostovi – Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.50 Špasi učitelj II., nizozemska otroška nanizanka, 16.15 Osvežilna fronta, oddaja za mladostnike, 16.40 Infodrom, poletje 2021, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Alpe-Donava-Jadran, 17.55 Duhovni utrip, 18.10 Bacek Jon, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Poletni pozdrav, 21.05 Skrivnost gozda mrtvih, nemška nadaljevanka, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Kinoteka: Obljubljena dežela, poljska miniserija, 23.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.15 Napovedujemo

PETEK, 10.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.30 Dobro jutro, 14.15 Ginovo potepanje po vzhodni italijanski obali, Alberobello in Lecce, kulinarično-potniška oddaja, 14.40 Ginovo potepanje po vzhodni italijanski obali, Santa Maria di Leuca, kulinarično-potniška oddaja, 15.10 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.35 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.20 Punce izginjajo v noč – ansambel Avtomobili, koncert, 17.55 00:02:33 raja, portret Jake Judniča, 20.05 Cesar, japonsko-ameriški film, 21.55 Pozabljeni - zgodba o jugoslovanskih Judih, izraelski dokumentarni film, 0.15 Info kanal

SOBOTA, 11.09.2021, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program, 10.00 Infodrom, poletje 2021, 10.20 Mi 4je, nemška nadaljevanka za mlade, 10.45 Osvežilna fronta, oddaja za mladostnike, 11.15 TV-izložba, 11.35 Tarča, 12.40 NaGlas! 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Sledi, dokumentarna oddaja, 15.00 Elizabeta I. in Elizabeta II., Kraljici in njuni sovražnici, britanska dokumentarna serija, 16.00 Naš vsakdanji kruhek, Sosed sosedu sosed, slovenska nanizanka, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Ambienti, 17.50 Mestne promenade, Tržič, dokumentarna serija, 18.20 Na kratko, 18.35 Ozare, 18.40 Vrtne prigode, risanka, 18.57 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Popevka 2021, 21.40 Za vsako ceno, irska nadaljevanka, 22.35 Poročila, Šport, Vreme, 23.05 Hladna vojna, koprodukcijski film, 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 2.00 Napovedujemo

SOBOTA, 11.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 7.00 Najboljše jutro, 8.20 Pričevalci, Jurij Souček, 10.40 Orkester Mandolina Ljubljana, 10.50 Lipicanci, kratki glasbeni film, 11.00 Proslava ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini, 13.45 Odsev zmage, dokumentarni film o Iztoku Čopu, 15.00 Števerjan 2021, festival narodno-zabavne glasbe, 17.10 Avtomobilnost, 17.55 Pozabljeni grob, dokumentarni film, 20.05 Lola in njena brata, francoski film, 21.55 Zvezdana, Prva pomoč za starše, 22.55 Kino Šiška dostava: Koala Voice, koncert, 1.05 Info kanal

NEDELJA, 12.09.2021, I. spored TVS

7.00 Otroški program, 11.15 Ozare, 11.20 Obzorja duha, Pastoralna na avstrijskem Koroškem, 11.55 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.45 Young Village Folk, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Poletni pozdrav, 14.30 Čez planke, Bonn - Po sledeh Ludwiga van Beethovna, 15.30 V naročje morja, norveško-britanski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.00

Družina Jazbečjak, risanka 18.57 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Laž, francoska nadaljevanka, 20.50 Intervju, 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.10 Neskončni 11. september, britanski dokumentarni film, 23.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.20 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.15 Napovedujemo

NEDELJA, 12.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 7.00 Duhovni utrip, Relikviariji na Ptuj, 7.15 Koda, 7.40 Posebne zgodbe, Disleksija, dokumentarna oddaja, 8.10 Pleši, poj, oder je tvoj, Folklorna skupina Emoma, 8.30 Musica creativa, 9.05 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 12.50 Žogarija, 13.40 Michael Palin v Severni Koreji, britanska dokumentarna serija, 14.30 Popevka 2021, 16.30 Ambienti, 17.15 Cavalleria rusticana v Materiopea v izvedbi neapeljskega gledališča San Carlo, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Zgodovinski miti in skrivnosti: Marija Antoaneta, tragična kraljica, britanska dokumentarna oddaja, 21.00 Nedolžna, britanska nadaljevanka, 21.55 Reli Nova Gorica, reportaža z državnega prvenstva, 22.30 Vikend paket, 23.50 Zvezdana, Prva pomoč za starše, 1.55 Info kanal

PONEDELJEK, 13.09.2021, I. spored TVS

6.30 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Obzorja duha, Pastoralna na avstrijskem Koroškem, 11.00 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.30 Vem!, kviz, 12.00 Intervju, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Fina gospa (IV.), angleška humoristična nanizanka, 14.50 Sprehodi, Zeleni viri energije, 15.35 Dober dan, Koroška, 16.05 Nejko, risanka, 16.15 Ribič Pepe, mozaična oddaja za otroke, 16.40 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Podjetno naprej, 18.00 Simon, Papa, ninica, risanka, 18.05 Zmedi gre v Zakaizato, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Umetnost igre, 23.30 Glasbeni večer, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.45 Napovedujemo

PONEDELJEK, 13.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.00 Dobro jutro, 13.45 Prislunhimo tišini, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.00 Moj narobe svet, dokumentarni film, 14.50 Circom Regional, Festival ruske glasbe, koprodukcijska dokumentarna oddaja, 15.35 Čez planke, Bonn - Po sledeh Ludwiga van Beethovna, 16.55 Ljudje in zemlja izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.40 Young Village Folk, 17.55 Profesor vejica, portret jezikoslovca dr. Toma Korošca, 20.00 Michael Palin v Severni Koreji, britanska dokumentarna serija, 20.50 Dunaj: cesarske sanje dinastije, britanska dokumentarna oddaja, 21.45 Podjetno naprej, 22.20 Zgodovina ruske hrane, ruska dokumentarna serija, 22.50 Hrepenenje, kratki igrani film, 0.25 Info kanal

TOREK, 14.09.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Umetnost igre, 10.50 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Tednik, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Fina gospa (IV.), angleška humoristična nanizanka, 14.50 Duhovni utrip, Relikviariji na Ptuj, 15.05 Potepanja - Barangolások, 15.40 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Koda, 18.00 Tib in Tamtam, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Ločitve (II.), britanska nadaljevanka, 21.00 Nič nas ne sme presenetiti, dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Pričevalci, Anton Cizel, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Napovedujemo

TOREK, 14.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.00 Dobro jutro, 13.45 Alpe-Donava-Ja-

dran, 14.10 Hiške, dokumentarni film, 15.20 Avtomobilnost, 16.10 Popevka 2021, 17.55 Za vedno tu, Slovenci od Krasa do morja, dokumentarni film, 20.00 Proticepilna zarota, britansko-francoski dokumentarni film, 21.15 Stekleni grad, ameriški film, 23.20 NaGlas! 23.35 Očetje in sinovi, koprodukcijska dokumentarna oddaja, 1.30 Info kanal

SREDA, 15.09.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Koda, 10.50 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Studio City, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Fina gospa (V.), angleška humoristična nadaljevanka, 14.50 Osmi dan, 15.25 Rojaki, oddaja o zamejcih, 15.40 Mostovi – Hidak, magazinska informativna oddaja, 16.10 Male sive celice, OŠ Gustava Šiliha Velenje in OŠ Otočec, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Narava brez meja, dokumentarna oddaja o Triglavskem narodnem parku, 17.40 Na kratko, Biodiverzitet, 17.50 Lepši svet, risanka, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale, Florijan Lipuš: Zmote dijaka Tjaža, 18.05 Bela in Sebastijan, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Lola in morje, belgijsko-francoski film, 21.35 Srečno pot Nedim, kratki igrani film AGRFT, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Sveto in svet, 23.50 Dr. France Rode in prvi žepni znanstveni kalkulator, dokumentarni film, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.40 Napovedujemo

SREDA, 15.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.00 Dobro jutro, 13.45 Festival Godibodi 2020, Sandra Erpe z zasedbo, 14.30 Dan vrnitve Primorske k matični domovini: A. Misson, P. Krečič: Primorska, kantata MZP Srečko Kosovel Ajdovščina, orkester Nova, 15.30 Ambienti, 16.20 Vikend paket, 17.50 Zora, dokumentarni film, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Belcanto, tenoristi iz dobe gramofona, Od Melchiorja do Björlinga, 21.10 Moje mnenje, 22.00 Prevara (V.), ameriška nadaljevanka, 23.15 Stratifikacija lune, dokumentarni film, 1.15 Info kanal

ČETRTEK, 16.09.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Narava brez meja, dokumentarna oddaja o Triglavskem narodnem parku, 10.25 Dr. France Rode in prvi žepni znanstveni kalkulator, dokumentarni film, 10.55 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.25 Vem!, kviz, 12.00 Moje mnenje, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Fina gospa (V.), angleška humoristična nanizanka, 14.40 Planšarstvo v Kanalski Dolini, dokumentarni film, 15.10 Moj gost/Moja gostja - Vendégem, portretna oddaja, 15.40 TV-izložba, 15.55 Žanov svet, risanka, 16.05 Tib in Tamtam, risanka, 16.15 Nejko, risanka, 16.25 Z kot Zofka, mozaična oddaja za predšolske otroke, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko, Nomen est omen, 18.05 V Goščavi, lutkovna nanizanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.30 Aktivisti, finska nadaljevanka, 0.35 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Napovedujemo

ČETRTEK, 16.09.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.00 Dobro jutro, 13.45 Polmesec nad planikami, dokumentarni film, 14.50 Poletni pozdrav, 16.15 Sveto in svet, 17.25 Revolucionarne zabave naših mladosti, dokumentarni film, 18.15 Reli Nova Gorica, reportaža z državnega prvenstva, 20.05 Z Montyjem Donom po ameriških vrtovih, britanska dokumentarna serija, 21.05 Avtomobilnost, 21.35 Ambienti, 22.10 Slovenska jazz scena: Big band RTV Slovenija, Moonlight Sky in Tadej Tomšič, 0.10 Info kanal

POZVANJE

Slovenska zveza pa gledališka skupina ZSM

Veseli pajdaši, stera sveti 20. obletnico

Vas lepou zoveta

v nedelo, 12. septembra 2021, na 15. vöro

v kulturni dom Števanovce.

Ob tej priliki bau premiera nauve igre

Lacija Kovača: **Zlato tele.**

štero nutpokaže jubilančna gledališka skupina.

V programi sodeluje gledališka skupina KD Rogašovci.

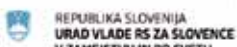
Gledališka skupina
Veseli pajdaši ZSM
Števanovci:
ZLATO TELE
Igro je napiso pa režiro:
Laci Kovač

Spilajo:
FERÉ: Laci Kovač
NANÉCA: Berta Dončecz
MIČEKA: Marija Kosar
DJOULA: Iľuška Dončecz
VERA: Aniko Kovač
TREJZÉKA: Irenka Svetecz

Organizator:

Naš program je podprl:

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

SZLOVÉN FILMNAPOK – DNEVI SLOVENSKEGA FILMA

2021. SZEPTEMBER 13-15. (HÉTFŐ-SZERDA)
Helyszín: Agora-Savaria Filmszínház
Megnyitó: 2021. szeptember 13-án (hétfőn)
17.30-kor

PROGRAM

SZEPTEMBER 13. (hétfő)
17.30 Köszöntő
Metka Lajnsček szentgotthárdi főkonzul
17.45 Filmvetítés:
KÖVETKEZMÉNYEK (2018) 95'
Darko Štante filmje

SZEPTEMBER 14. (kedd)
17.00 Filmvetítés
ELÉG A LÚZERSÉGBŐL (2018) 88'
Urša Menart filmje

SZEPTEMBER 15. (szerda)
17.00 Filmvetítés
JÁTSZOM, LÉTEZEM (2018) 105'
Miroslav Mandić filmje

A belépés díjtalan!

Vljudno vas vabimo na četrte Dneve slovenskega filma, ki se bodo odvijali v kinu Agora-Savaria v Sombotelu (Mártírok tere 1).

Program:
ponedeljek, 13. septembra 2021
17.30, pozdravni govor generalne konzulke RS
Metke Lajnsček
17.45,
Darko Štante:
POSLEDICE

torek, 14. septembra 2021
17.00,
Urša Menart:
NE BOM VEČ LUZERKA

sreda, 15. septembra 2021
17.00,
Miroslav Mandić:
IGRAM, SEM

Vstop prost.

DRŽAVNA SLOVENSKA SAMOUPRAVA

ORSZÁGOS SZLOVÉN ÖNKORMÁNYZAT

H- 9985 Gornji Senik, Cerkvena pot 8. /9985 Felsőszőlőnk, Templom u. 8.

Tel.: 00 36 94/534-024

E-mail: samouprava@slovinci.hu
www.slovinci.hu

Spoštovani!

Državna slovenska samouprava vas v tej obliki in v okviru te objave obvešča, da bodo uradni, izključni, osrednji elektronski kontaktni podatki institucij, ki so v njenem upravljanju, od 1. septembra 2021 objavljeni na naslednji način:

Dvojezična osnovna šola in vrtec Jožefa Košiča (9985 Gornji Senik, Cerkvena pot 10./1): info@kossicsiskola.hu *

Dvojezična osnovna šola in vrtec Števanovci (9982 Števanovci, Glavna cesta 117.): iskola.apati@gmail.com *

Dosegljivost Državne slovenske samouprave (9985 Gornji Senik, Cerkvena pot 8.) po elektronski pošti bo tudi v prihodnje: samouprava@slovinci.hu; dosegljivost sodelavcev Urada Državne slovenske samouprave so boste našli na spletni strani www.slovinci.hu.

Kuharjeva spominska hiša (Slovenska etnografska hiša – 9985 Gornji Senik, Cerkvena pot út 11.) je po elektronski pošti dosegljiva na naslovu kuharemekhaz@upinet.hu, e-naslov Radia Monošter (9970 Monošter, Gárdonyi u.1.) pa se spremeni na info@radiomonoster.com *.

Da bi se izognili morebitnim nesporazumom zaradi prihodnjega pretoka informacij, prosimo partnerje, da od 1. septembra 2021 za kontakte po e-pošti upoštevajo zgornj navedene uradne naslove naših organizacij!

Računam na vaše razumevanje in sodelovanje: Karel Holec, predsednik

porabje.hu

VABILO

DRŽAVNA SLOVENSKA SAMOUPRAVA

ORSZÁGOS SZLOVÉN ÖNKORMÁNYZAT

H- 9985 Gornji Senik, Cerkvena pot 8. /9985 Felsőszőlőnk, Templom u. 8.

Tel.: 00 36 94/534-024

E-mail: samouprava@slovinci.hu
www.slovinci.hu

Vabimo vas na

občni zbor

ki ga v soboto, 25. septembra 2021 ob 16. uri

v sklopu Narodnostnega srečanja sombotelske škofije in Državnega slovenskega srečanja sklicuje Skupščina Državne slovenske samouprave.

Kraj sestanka: 9985 Gornji Senik, rekreacijski park (prireditveni šotor)

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju Državne slovenske samouprave v obdobju 13.09.2020-25.09.2021
Uvodničar: Karel Holec predsednik

Gornji Senik, 10. september 2021

Karel Holec
predsednik DSS

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Založnik:

Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD. Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB